

Додаток 3
до наказу ректора №37
від 18.09.2026

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Вченої ради Бердянського
державного педагогічного
університету № 3/2.3
від 10.09.2026

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ВНУТРІШНЮ СИСТЕМУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ У БЕРДЯНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у Бердянському державному педагогічному університеті (БДПУ) регламентується Законами України «Про вищу освіту», «Про академічну доброчесність», «Про застосування англійської мови в Україні», «Про освіту», підзаконними нормативно-правовими актами МОН України та НАЗЯВО, а також Статутом БДПУ, Стратегією розвитку університету, рішеннями Вченої ради, наказами ректора та щорічним планом роботи БДПУ.

Положення розроблене відповідно до Європейських стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG 2015), що передбачають інституційний цикл забезпечення якості за 10 основними напрямками:

- Політика щодо забезпечення якості;
- Розроблення й затвердження освітніх програм;
- Студентоцентроване навчання, викладання та оцінювання;
- Зарахування, досягнення, визнання та атестація здобувачів вищої освіти;
- Викладацький склад;
- Навчальні ресурси та підтримка здобувачів вищої освіти;
- Інформаційний менеджмент;
- Публічна інформація;
- Поточний моніторинг і періодичний перегляд програм;
- Циклічне зовнішнє забезпечення якості.

Система ґрунтується на ключових принципах ESG: повна відповідальність ЗВО за якість освіти, підзвітність суспільству, розвиток інституційної культури якості та врахування потреб здобувачів освіти і зовнішніх стейкхолдерів.

РОЗДІЛ 1. СТАНДАРТИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В БДПУ

1.1. Політика щодо забезпечення якості у Бердянському державному педагогічному університеті

БДПУ реалізує оприлюднену політику забезпечення якості, яка є невід'ємною складовою його стратегічного управління. Політика спрямована на розбудову сталого циклу безперервного вдосконалення (PDCA), гарантування інституційної автономії та відповідальності перед суспільством.

Оновлена політика забезпечення якості БДПУ інтегрує вимоги Закону України «Про академічну доброчесність» та розглядає утвердження культури академічної доброчесності як фундаментальну передумову надання якісних освітніх послуг. Усі учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися етичних принципів, чесності та прозорості у навчальній, викладацькій та науковій діяльності.

Університет забезпечує функціонування чіткого механізму внутрішнього оцінювання:

- щорічну оцінку керівництвом прогресу виконання Стратегії розвитку БДПУ;
- постійне самооцінювання факультетів, кафедр та структурних підрозділів;
- регулярне опитування здобувачів освіти, викладачів та зовнішніх стейкхолдерів (роботодавців, випускників);
- періодичну актуалізацію внутрішніх політик Університету.

1.2. Розроблення й затвердження освітніх програм

Освітні програми (ОП) в БДПУ розробляються на основі стандартів вищої освіти за відповідними спеціальностями, Національної рамки кваліфікацій (НРК) та вимог ринку праці. Процедура передбачає обов'язкове залучення здобувачів, випускників, роботодавців та зовнішніх експертів.

Згідно із Законом України «Про вищу освіту», при розробленні та реалізації ОП в БДПУ дотримуються таких вимог:

- Запровадження міждисциплінарних ОП у межах міждисциплінарної предметної області на всіх рівнях вищої освіти;
- Самостійне запровадження університетом сертифікатних освітніх програм та міпог-програм;
- Можливість присвоєння здобувачеві за результатами виконання ОП не більше двох професійних кваліфікацій за рахунок індивідуальної освітньої траєкторії;
- Забезпечення принципів безбар'єрності та універсального дизайну навчання.
- Пакет документів ОП включає: освітню програму, навчальний план, робочий навчальний план на поточний рік та силабуси освітніх компонентів (ОК).

1.3. Студентоцентроване навчання, викладання та оцінювання

БДПУ послідовно впроваджує принцип студентоцентрованого навчання, що базується на повазі до різноманітності здобувачів, гнучкості навчальних траєкторій та партнерстві між викладачем і студентом.

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та Закону України «Про академічну доброчесність», реалізація студентоцентрованого підходу в БДПУ включає:

- Надання здобувачам права вибору освітніх компонент в обсязі не менше 25% загальної кількості кредитів ЄКТС (для спеціальностей із додатковим регулюванням – не менше 10%). Індивідуальний навчальний план формується з річним навантаженням від 30 до 80 кредитів ЄКТС;

- Процедури оцінювання здійснюються на основі заздалегідь оприлюднених критеріїв. Категорично забороняється недоброчесне, упереджене чи дискримінаційне оцінювання;

- Заборона оцінювання особистісних якостей, зовнішності чи переконань здобувача, які не є об'єктом навчальних результатів;

- Наявність чітких та доступних механізмів оскарження результатів оцінювання та розгляду скарг здобувачів.

1.4. Зарахування, досягнення, визнання та атестація здобувачів вищої освіти

Університет забезпечує прозорі та послідовні правила на всіх етапах освітнього циклу:

- Здійснюється на конкурсній основі відповідно до затверджених Правил прийому на навчання до БДПУ;

- Університет забезпечує нормативні процедури результатів навчання, здобутих у межах неформального чи інформального навчання;

- Гарантується збереження місця навчання та перезарахування результатів під час участі здобувачів у програмах внутрішньої та міжнародної академічної мобільності;

- Атестація проводиться екзаменаційними комісіями або разовими спеціалізованими вченими радами (для ступеня доктора філософії / доктора мистецтва). Перед захистом тексти кваліфікаційних робіт та дисертацій підлягають обов'язковому оприлюдненню у машинозчитувальному форматі з підписанням КЕП та перевірці на відсутність порушень академічної доброчесності до захисту.

1.5. Викладацький склад

Науково-педагогічні та педагогічні працівники БДПУ є головним ресурсом забезпечення якості освіти. Університет гарантує прозорі процедури конкурсного відбору, укладання контрактів та регулярної атестації викладачів (не рідше 1 разу на 5 років).

Згідно із Законом України «Про академічну доброчесність» та Законом «Про вищу освіту», викладачі зобов'язані:

- власним прикладом утверджувати культуру академічної доброчесності та академічного письма;

- ґрунтувати викладання на достовірних наукових даних та сучасних дослідженнях;

- забезпечувати прозорість оцінювання та вчасно реагувати на факти порушень;
- підвищувати професійну та мовну кваліфікацію, у тому числі володіння англійською мовою.

1.6. Навчальні ресурси і підтримка здобувачів вищої освіти

Університет гарантує наявність належних фізичних, цифрових та бібліотечних ресурсів для організації освітнього процесу та самостійної роботи здобувачів. Навчальна інфраструктура постійно модернізується з урахуванням принципів безбар'єрності, доступності для осіб з особливими освітніми потребами (ОПП) та забезпечення психолого-педагогічного супроводу.

Фінансове забезпечення навчальних ресурсів є економічно прозорим. Університет здійснює заходи щодо залучення грантових коштів, інноваційних проєктів та надання додаткових освітніх послуг відповідно до чинного законодавства.

1.7. Інформаційний менеджмент

БДПУ використовує сучасну інформаційну систему для збору, аналізу та оперативної обробки даних, необхідних для ефективного управління освітніми програмами та діяльністю підрозділів. Інформаційна система забезпечує зв'язок із Єдиною державною електронною базою з питань освіти (ЄДЕБО) та дозволяє моніторити навчальні досягнення, працевлаштування випускників та рівень задоволеності стейкхолдерів.

1.8. Публічна інформація

Відповідно до Ст. 79 Закону України «Про вищу освіту» та Закону України «Про застосування англійської мови в Україні, БДПУ забезпечує повну відкритість діяльності на своєму офіційному веб-сайті (<https://bdpu.org.ua/>).

Обов'язковому оприлюдненню підлягають:

- Статут, Положення, кошторис, штатні розписи та звітність ЗВО;
- опис освітніх програм, силабуси, кадрове та методичне забезпечення;
- Офіційний сайт університету поряд із державною мовою містить актуальну та достатню за обсягом англomовну версію щодо змісту ОП, кадрового забезпечення та умов навчання для іноземних і вітчизняних здобувачів. Англomовна версія офіційного веб-сайту <https://bdpu.org.ua/en/>

1.9. Поточний моніторинг і періодичний перегляд програм

Університет здійснює регулярний моніторинг та перегляд ОП з метою їх безперервного вдосконалення, відповідності сучасним тенденціям відповідної галузі та потребам ринку праці. До перегляду ОП обов'язково залучаються здобувачі, викладачі, роботодавці та випускники.

Згідно із законодавством, ОП підлягають постакредитаційному моніторингу НАЗЯВО для підтвердження дотримання критеріїв якості.

1.10. Циклічне зовнішнє забезпечення якості

БДПУ систематично проходить зовнішнє забезпечення якості у формі акредитації освітніх програм, яку здійснює НАЗЯВО чи акредитовані міжнародні агенції. Результати зовнішнього оцінювання є основою для подальшого стратегічного планування та вдосконалення ВСЗЯО.

РОЗДІЛ 2. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Внутрішня система забезпечення академічної доброчесності в БДПУ є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освіти. Вона охоплює сукупність цінностей, принципів, правил та правових і організаційних механізмів запобігання, виявлення та реагування на порушення.

2.1. Базові цінності та принципи академічної доброчесності

Базовими цінностями академічної спільноти БДПУ є: чесність, довіра, повага, справедливість, відповідальність, стійкість у доброчесній поведінці та рішучість у захисті доброчесності. Принципами реагування є нульова толерантність до порушень, пріоритетність виховних заходів, відкритість інформації та неупередженість.

2.2. Види порушень академічної доброчесності

Відповідно до Закону України «Про академічну доброчесність», порушеннями академічної доброчесності в БДПУ визнаються:

- відчуження авторства та приписування авторства;
- академічний плагіат та самоплагіат;
- фабрикація та фальсифікація даних чи результатів досліджень;
- недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом (ШІ);
- недоброчесне оцінювання результатів академічної діяльності;
- несамотійне виконання завдання (списування, виконання іншою особою) та надання недозволеної допомоги;
- академічний саботаж та схиляння до порушення академічної доброчесності.

2.3. Правила використання систем штучного інтелекту (ШІ) в освітньому процесі та науковій діяльності

Відповідно до ч. 4 ст. 8 Закону України «Про академічну доброчесність», використання об'єктів, згенерованих штучним інтелектом, в академічних творах чи навчальних роботах регулюється такими правилами:

- У разі використання інструментів ШІ автор повинен чітко повідомити про це в творі, зазначивши назву комп'ютерної програми, сформульовані промпти/методику генерування та обсяг використаного результату;
- Згенерований ШІ текст чи візуальний матеріал не вважається власним науковим чи творчим здобутком автора. Приховування факту застосування ШІ

кваліфікується як недоброчесне використання результатів ШІ з притягненням до академічної відповідальності;

- Педагогічні та науково-педагогічні працівники під час перевірки робіт переконуються у дотриманні правил використання ШІ та відсутності ознак прихованого генерування.

2.4. Процедура розгляду повідомлень та заходи реагування

Для розгляду повідомлень про порушення академічної доброчесності в БДПУ функціонує Комісія з питань етики та академічної доброчесності (Уповноважений орган).

- У разі розгляду справи стосовно здобувача освіти, який не визнає факт порушення, до складу Комісії обов'язково включаються уповноважені представники органів студентського самоврядування;

- Позбавлення права участі в атестації здобувачів, виключення з Вченої ради/редколегій, позбавлення права бути науковим керівником, догана або звільнення (за п. 7 ч. 1 ст. 41 КЗпП України у разі відчуження авторства чи плагіату);

- Виховні заходи (повторне виконання, тренінги з академічного письма), повторне проходження ОК чи оцінювання, позбавлення стипендії/пільг, а також відрахування з університету (зокрема за відчуження авторства кваліфікаційної роботи);

- У разі виявлення плагіату чи фабрикації у захищених кваліфікаційних роботах/дисертаціях особа позбавляється присудженого ступеня вищої освіти чи вченого звання за процедурою, визначеною законодавством.

РОЗДІЛ 3. ЗАСТОСУВАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК МОВИ МІЖНАРОДНОГО СПІЛКУВАННЯ В БДПУ

З метою активізації євроінтеграційних процесів та підвищення міжнародної конкурентоспроможності БДПУ забезпечує виконання вимог Закону України «Про застосування англійської мови в Україні»:

- Основною мовою є державна мова. За рішенням Університету окремі освітні компоненти чи ОП в цілому можуть викладатися англійською мовою (Ст. 48 Закону «Про вищу освіту»);

- Освітньо-наукові та освітньо-творчі програми підготовки докторів філософії обов'язково передбачають володіння англійською мовою на рівні не нижче B2 за шкалою CEFR;

- Офіційний веб-сайт БДПУ забезпечує повноцінну англomовну версію із висвітленням ОП, кадрового потенціалу, наукових досягнень та міжнародної діяльності; Англomовна версія веб-сайту: <https://bdpu.org.ua/en/>

- БДПУ сприяє підвищенню кваліфікації викладачів англійської мови та викладачів фахових дисциплін, які здійснюють викладання іноземною мовою, із можливістю встановлення стимулюючих надбавок.

РОЗДІЛ 4. СУБ'ЄКТИ ВНУТРІШНЬОЇ СИСТЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ТА ЇХ ПОВНОВАЖЕННЯ

Управління внутрішньою системою забезпечення якості в БДПУ здійснюється на п'яти взаємопов'язаних рівнях:

Рівень	Суб'єкти управління	Основні функції та повноваження
П'ятий (Університетський)	Наглядова рада, Вчена рада, Ректор, Студентська рада	Затвердження стратегії, Положень, ОП, бюджету; нагляд за дотриманням законів та академічної доброчесності.
Четвертий (Координаційний)	Перший проректор, Навчальний відділ, Комісія забезпечення якості, Методична рада БДПУ	Моніторинг ВСЗЯО, координування акредитацій, ліцензування, перевірка робіт на плагіат, аналіз опитувань.
Третій (Факультетський)	Декан, Вчена рада факультету, Комісія якості факультету, Рада роботодавців	Організація освітнього процесу на факультеті, моніторинг виконання ОП, підтримка здобувачів, розгляд скарг.
Другий (Програмно-кафедральний)	Завідувач кафедри, Гарант ОП, Робоча група ОП, Викладачі	Розроблення та оновлення ОП, силабусів, залучення роботодавців, забезпечення студентоцентрованого навчання.
Перший (Базовий)	Здобувачі вищої освіти, Органи студентського самоврядування	Активна участь у навчанні, вибір індивідуальної освітньої траєкторії, участь в опитуваннях, дотримання академічної доброчесності.

ДОКУМЕНТИ, ЩО РЕГЛАМЕНТУЮТЬ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ В БДПУ

Внутрішні нормативні акти, що деталізують функціонування ВСЗЯО БДПУ, оприлюднені на офіційному сайті за посиланнями:

- Нормативна база БДПУ: <https://bdpu.org.ua/normatyvna-baza-bdpu/>
- Публічна інформація БДПУ: <https://bdpu.org.ua/informacziya-shho-pidlyagaye-oprylyudnennyu/>